

Nr 35.*Utlåtande i anledning av väckt motion om utredning av frågan om reservbarnmorskornas pensionsförmåner.*

I en inom andra kammaren under nr 312 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, hava fru *Linderot* och fru *Rönn-Christiansson* hemställt, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan om reservbarnmorskornas pensioner måtte skyndsamt utredas och att för riksdagen framläggas de förslag, var till utredningen kan föranleda».

I motionen anföres följande:

»Enligt lagen den 28 mars 1919 om anställande av distriktsbarnmorskor skulle i varje landstingsområde och i varje stad, som ingick i barnmorske-distriktsindelningen men ej deltog i landsting, för fullgörande av distriktsbarnmorskornas åligganden under den tid dessa åtnjöto semester eller eljest förfall för dem förelåg, finnas erforderligt antal fast anställda reservbarnmorskor. Innan den nu gällande organisationen av distriktsbarnmorskewäsendet trädde i kraft fr. o. m. den 1 januari 1944 voro reservbarnmorskorna sämre ställda än distriktsbarnmorskorna i pensionshänseende. Medan distriktsbarnmorskorna ägde obligatorisk pensionsrätt enligt reglementet för statens pensionsanstalt hade i motsats härtill reservbarnmorskorna pensionsrätt i allmänhet först efter särskild tjänstereglering enligt 5 § i nyssnämnda reglemente. Endast i ett mindre antal fall ha reservbarnmorsketjänsterna reglerats. Anställning i sådan icke reglerad befattning kan sålunda icke åberopas för pension. Härigenom har det stora flertalet pensionsavgångna barnmorskor icke erhållit pension för reservbarnmorsketid, liksom ej heller flertalet av nu i tjänst varande barnmorskor fått tillgodoräkna sig reservbarnmorsketjänstgöring för pension. Ur rättvisesynpunkt synes detta vara anmärkningsvärt. Reservbarnmorskorna ha nämligen i de flesta fall fullgjort tjänstgöring, som till art och omfattning helt motsvarat distriktsbarnmorskornas tjänstgöring. Det sammanlagda antalet barnmorskor, som sålunda beröres, har uppskattats till ett hundratal.»

Utskottet. Såsom i motionerna framhålles, tillkommer pensionsrätt på grund av tidigare anställning som reservbarnmorska endast ett mindre antal f. d. reservbarnmorskor, vilkas tjänster blivit vederbörligen reglerade och därmed förenade med delaktighet i statens pensionsanstalt. I åtskil-

Bihang till riksdagens protokoll 1948. 8 saml. Nr 35.

liga fall synas landstingen ha uraktlåtit att genom tjänstereglering ordna pensioneringsfrågan. Denna underlåtenhet från landstingens sida har verkat särskilt olägligt för sådana f. d. reservbarnmorskor, vilkas tjänstgöring varit av den art och omfattning, att densamma skäligen bort bliva pensionsgrundande. I vissa fall ha barnmorskor, vilka i samband med ikraftträdandet år 1944 av nu gällande distriktsbarnmorskeorganisation övergått från befattning som reservbarnmorska till tjänst som distriktsbarnmorska, icke kunnat få tillgodoräkna tidigare tjänstgöring för pension. I vad mån en reglering av pensionsförhållandena på förevarande område bör komma till stånd kan emellertid icke avgöras på grundval av det material, som står till utskottets förfogande. Utskottet biträder därför motionärernas förslag om att frågan göres till föremål för särskild utredning genom Kungl. Maj:ts försorg. Härvid bör i första hand undersökas, i vad mån landstingen nu äro beredda att medverka till att pensionsfrågan bringas till en tillfredsställande lösning. Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II: 312, må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning beträffande möjligheterna att ernå förbättrade pensionsvillkor för f. d. reservbarnmorskor samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen må föranleda.

Stockholm den 11 maj 1948.

På bankoutskottets vägnar:

ÅKE WIBERG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Åkerberg*, Leander, Lundqvist, Ljungdahl*, Edin, Petersson i Karlskrona, Fahlander* och Grym;

från andra kammaren: herrar Wiberg, Eriksson i Sandby*, Fröderberg, Sundberg, Persson i Norrby, fru Humla*, herrar Skantzé* och Molander*.

* Ej närvarande vid justeringen.